

Anàlisi de les dades de seguretat viària 2009

- L'accidentalitat es redueix un 1'35%
- Al 2009 es van registrar 9.760 accidents de trànsit
- Baixen els accidents amb víctimes i els ferits
- La Guàrdia Urbana va incrementar un 8% els controls d'alcoholèmia i va realitzar 27 campanyes de sensibilització i millora de la seguretat del trànsit

Dilluns, 18 de gener de 2010

| Accidents de trànsit a Barcelona |

- L'any 2009 es van registrar a Barcelona 9.760 accidents de trànsit, un 1'35% menys que al 2008, quan es van produir 9.889
- És la xifra més baixa d'accidentalitat a la ciutat des de 1989
- Es registra una baixada general dels accidents, els accidents amb víctimes, els ferits i els ferits greus, però augmenten els successos amb víctimes mortals

Dades dels accidents de trànsit a Barcelona (anys 2000-2009)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	(% variació 09/08)
Accidents	12.916	11.981	11.432	11.137	10.695	11.196	10.875	11.041	9.889	9.760	-1'35%
Accidents amb víctimes	11.348	10.755	10.356	10.096	9.744	10.167	9.821	9.834	8.942	8.818	-1'50%
Ferits	14.816	14.383	13.765	13.470	12.906	13.489	12.887	12.824	11.571	11.417	-1'18%
Ferits greus	--	--	--	--	554	461	406	366	315	286	-9'21%
Morts	54	59	35	46	42	49	48	43	31	40	29%

■ La xifra més baixa d'accidents des de 1989

Amb 129 accidents menys que al 2008, el 2009 es tanca amb la xifra més baixa d'accidentalitat a la ciutat de Barcelona dels últims 20 anys.

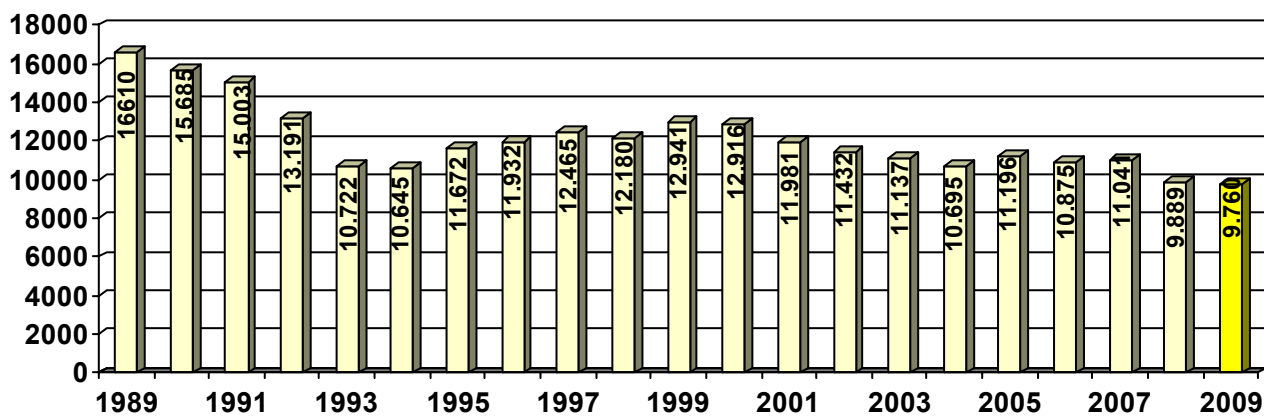
■ Baixen els accidents i les víctimes en 10 anys

El període 2000-2009 es tanca amb una reducció del 24'4% dels accidents, passant dels 12.916 de l'any 2000 als 9.760 de 2009. En la mateixa línia, han baixat els accidents amb ferits, que es redueixen un 22'3%, i els ferits en accident de trànsit, que han decrescut en un 23%, tenint en compte que fins al 2004 no es feia la separació entre ferits i ferits greus.

Capítol a banda mereix l'evolució de la mortalitat a les vies de Barcelona, que ha baixat el 26% en 10 anys.

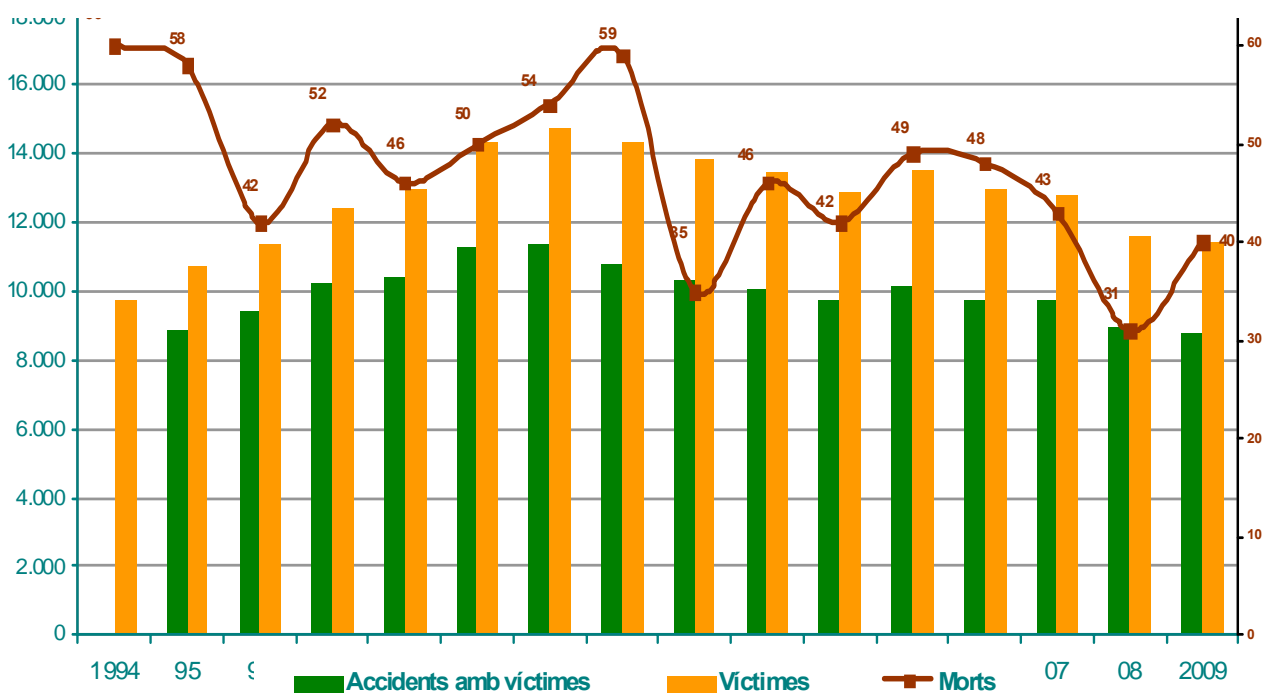

Evolució històrica dels accidents de trànsit (1990-2009)

Font: Guàrdia Urbana de Barcelona

Evolució històrica dels principals índexs de l'accidentalitat a Barcelona (1994-2009)

Font: Guàrdia Urbana de Barcelona. Elaborat: Agència de Salut Pública de Barcelona

Tipus de vehicle implicat

- En general, **baixa un 2'2% el nombre de vehicles implicats en accidents**, amb un paper destacat de turismes i camions, amb descensos entre el 2% i el 15%.
- Tot i la tendència a la contenció generalitzada en les xifres d'accidentalitat a la ciutat, torna a créixer el nombre de motos implicades en accidents (puja un 2'5% respecte de l'any anterior, el que representa 116 motos més implicades en accidents). És remarcable, en canvi, el descens del 16% de ciclomotors implicats en accidents, que segueix la tendència encetada anys enrere.
- Les motocicletes representen més d'una tercera part dels vehicles implicats en accident de trànsit a la ciutat (36'5%).
- Malgrat l'augment de l'ús de la bicicleta, baixa el percentatge d'implicació de les bicicletes en els accidents de trànsit. Al 2009, es van veure implicades en accidents 21 bicicletes més que al 2008. Del total, 130 són bicicletes del Bicing implicades en accident, mentre al 2008 van ser 125.

	Any 2006	Any 2007	Any 2008	Any 2009	% Variació 09/08
Turisme	9.320	9.384	8.081	7.919	-2%
Motocicleta	4.234	4.575	4.567	4.683	2'5%
Ciclomotor	3.157	2.932	2.466	2.069	-16'2%
Furgoneta	1.447	1.442	1.251	1.258	0'5
Camió	422	415	350	298	-15'1%
Taxi	838	825	803	871	8'3%
Bicicleta	387	442	492	513	4'5%
Altres	949	1.050	920	915	-0'5%
TOTAL	20.754	21.065	18.930	18.526	-2'2%

■ Classe d'accidents

El descens general de l'accidentalitat ha provocat que hi hagi una contenció general de la majoria de les classes d'accidents. Destaca la baixada de la col·lisió front-lateral (-19'3%), tot i que augmenten les col·lisions laterals i les col·lisions frontals.

Classe d'accident	Any 2008	Any 2009	% Variació 09/08
Abast	1.769	1.851	4'6%
Abast múltiple	293	294	0'34%
Altres	328	261	-20'4%
Atropellament	1.306	1.307	0'08%
Bolcada (>2 rodes)	36	35	-2'8%
Caiguda (2 rodes)	907	905	-0'22%
Caiguda interior vehicle	192	191	-0'52%
Col·lisió frontal	140	155	10'71%
Col·lisió front-lateral	2.636	2.128	-19'3%
Col·lisió lateral	1.870	2.120	13'4%
Xoc contra obstacle fix	851	951	11'75%

■ Els motoristes, principal preocupació a la ciutat

Al 2009, tornen a créixer els accidents amb implicació de motoristes, tot i que només un 3'2%, i segueix la tendència a l'alça dels accidents amb motoristes que posseeixen el permís de conduir de la classe B i tres anys d'antiguitat (+10%).

En general, la moto es manté com el segon tipus de vehicle que pateix més sinistralitat a Barcelona (després dels turismes). Hi tenen un pes especial en l'accidentalitat de la moto, els conductors de motocicleta amb permís B i tres anys d'antiguitat, que representen un 38'23% del total de conductors de moto accidentats, un percentatge creixent any rere any, i principalment des de la entrada en vigor de la convalidació del carnet B per a motos de petita cilindrada.

Tipus de permís dels motoristes implicats en accidents de trànsit	2008	2009	% 08-09
Amb permís B, B1 o BTP	1.565	1.721	10%
Amb altres permisos	2.798	2.781	-0'61%
Total Motos	4.363	4.502	3'2%
% d'accidents de motos permís classe B sobre el total d'accidents de moto	35'87%	38'23%	

■ Lesionats i víctimes mortals en accident

- Al 2009, **40 persones van perdre la vida en accident de trànsit a les vies de la ciutat**, el que representa 9 víctimes més que l'any passat. De les 40 víctimes mortals, 22 eren conductors, 2 passatgers de vehicles i 16 vianants. Dels 22 conductors, 20 conduïen un vehicle de dues rodes i els passatgers eren també de motos i ciclomotors.

L'any 2008, hi va haver 31 víctimes mortals, de les quals 21 portaven un vehicles de dues rodes, i 10 eren vianants, en el què va representar la xifra més baixa dels últims 10 anys. Al 2009, hi ha hagut **un augment del 29% en la mortalitat**.

- En total, l'any 2009 s'han produït 11.417 ferits en accident de trànsit a Barcelona, **un 1'2% menys que al 2008** (11.571).

Causes dels accidents

Causa directa o immediata

- La causa d'accident més comú segueix torna a ser la manca d'atenció en la conducció (1.853 accidents).
- Enguany, però, la segona causa directa més habitual és el fet de no respectar distàncies (1.038 accidents) i un creixement del 12%. Ha desbancat com a causa més comú el desobeir el semàfor, (925 accidents i una baixada del 7% i 138 casos menys), i el gir del carril indegut (893 accidents, una baixada del 9% i 91 casos menys).
- Creixen en canvi entre els vianants els accidents causats directament per desobeir el semàfor en un 15%, que representa 28 casos més que al 2008.

	Any 2008	Any 2009	Δ% 08-09
Del conductor			
Manca d'atenció	1.991	1.853	-7%
Desobeir semàfor	957	925	-3'3%
No respectar distàncies	927	1.038	12%
Gir de carril indegut	984	893	-9%
Desobeir senyals (excepte semàfor)	649	691	6'5%
Canvi de carril sense precaució	719	715	-0'5%
Avançament defectuós / improcedent	355	355	0
No respectar el pas de vianants	405	463	14'3%
No cedir la dreta	275	230	-16%
Manca de precaució en efectuar marxa enrere	301	317	5'3%
Manca de precaució en la incorporació a la circ.	277	271	-2'2%
Envair calçada contrària	49	57	16%
Altres / no determinada	2.108	2.055	-2'5%
Del vianant			
Creuar per fora del pas de vianants	311	285	-8'3%
Desobeir semàfor	185	213	15%
Altres	96	82	-14'6%

*Nota: en un mateix accident poden concórrer diverses causes a la vegada.

Causa indirecta o mediata

(És aquella que ajuda al fet que es materialitzi l'accident, però no n'és la causa principal).

Al 2009, s'han reduït un 12% els accidents on l'alcoholèmia positiva del conductor ha actuat com a causa mediata, i s'ha donat un augment de l'1'8% dels accidents on l'excés de velocitat hi ha contribuït.

	Any 2007	Any 2008	Any 2009	% Variació 08/09
Excés de velocitat	251	168	171	1'8%
Alcoholèmia positiva	591	558	491	-12%

| Actuacions destacades per a la millora de la seguretat viària durant el 2009 |

- **La Guàrdia Urbana ha incrementat un 8% els controls d'alcoholèmia, amb especial atenció a les motos; ha realitzat 27 campanyes de sensibilització i control, i ha treballat amb propostes de millora sobre 51 zones de concentració d'accidents**
- **Mesures com la implantació de les Zones Avançades per a Motos s'han demostrat efectives disminuint les situacions de risc per als motoristes a les cruïlles**

■ **La Guàrdia Urbana ha incrementat un 8% els controls preventius d'alcoholèmia per a la millora de la seguretat viària**

La Guàrdia Urbana **ha realitzat durant el 2009 un total de 141.175 controls d'alcoholèmia**, el que representa un increment de l'activitat de prevenció d'un 8% respecte del 2008, quan es van realitzar un total de 130.561 controls preventius d'alcoholèmia. Del total de controls, 11.974 van resultar positius, una xifra més alta que la de 2008, quan es van detectar 10.131 positius.

D'aquests, 26.817 es van realitzar sobre motoristes de gener a novembre – un 17% del total realitzats fins a aquella data –, en una línia que es va començar a treballar a la primavera, per incidir en la prevenció dels accidents de vehicles de dues rodes. Entre els motoristes, 2.158 controls van donar positiu a alcohol (gener-novembre), i 24.620, negatiu. Cal tenir en compte que **l'alcoholèmia és un factor de risc que multiplica exponencialment el risc de patir un accident amb una moto respecte d'un altre tipus de vehicle, per la vulnerabilitat d'aquest element de la mobilitat a la ciutat**. De fet, les dades recollides per la Unitat d'Accidents de la Guàrdia Urbana mostren que a l'any 2009, el 68,66% dels conductors de motocicleta als quals se'ls hi va fer la prova d'alcoholèmia per estar implicats en un accident de trànsit on hi havia influència de l'alcohol com a causa mediata, van donar resultat positiu. En el cas dels ciclomotors, els resultats mostren que van donar positiu el 87,18% dels conductors de ciclomotor als quals se'ls hi va practicar la prova d'alcoholèmia per estar implicats en un accident de trànsit on hi havia influència d'alcohol com a causa mediata.

En les dades generals, la ràtio de controls amb resultat positiu ha pujat del 7'8% al 2008 al 8'5% al 2009, el que representa una certa relaxació dels conductors i conductores respecte de la perillositat de la combinació alcohol-conducció.

Tot i així, aquest increment en la ràtio de positius no s'ha traduït en un increment de detencions. Al 2009, en plena vigència de l'enduriment de la llei del Codi Penal sobre conducció sota els efectes de l'alcohol, que contempla com a delictes conduir amb una taxa d'alcoholèmia per sobre de 0'60 mg/l d'aire exspirat, la Guàrdia Urbana ha realitzat 2.099 detencions per aquest motiu, davant de les 2.361 realitzades al 2008.

Al 2009, la Guàrdia Urbana de Barcelona va detenir un total de 1.902 conductors per conducció sense carnet o llicència. Aquestes xifres representen un increment respecte de 2008, quan es va detenir per aquest concepte 1.062 persones (aquesta conducta va quedar tipificada com a delictes al Codi Penal, a partir de l'1 maig de 2008).

■ Mesures de seguretat viària específiques per a motos

En aquesta línia de prevenció dels accidents entre motoristes, l'Ajuntament aposta per la innovació en les mesures per a la millora de la seguretat viària dels motoristes. Un exemple d'aquesta línia estratègica va ser l'aposta per la creació de Zones Avançades per a Motos (ZAM) a diferents cruïlles de la ciutat, amb l'objectiu de millorar la seguretat de vianants i motos, i en general de tot tipus de vehicles. La principal finalitat d'aquestes ZAM és evitar en el possible els avançaments perillosos de les motos als cotxes en les cruïlles semaforitzades, just en el moment en què els semàfors canvien a verd.

Després de comprovar el bon funcionament de la implantació de Zones Avançades per a Motos a les cruïlles de Balmes amb Gran Via, Ganduxer amb Passeig de la Bonanova i Aragó amb Vilamarí, durant el 2009 i el 2010 s'estan implantant de forma gradual fins a 36 Zones Avançades per a Motos (ZAM) en diferents punts de la ciutat.

En l'anàlisi de les primeres ZAM, es va observar **una reducció d'un 90% de les situacions de risc dels motoristes**. Es millorava així la seguretat de motoristes i vianants i s'afavoria la capacitat viària en els punts on s'instal·laren. La prova pilot, duta a terme per la Direcció de Serveis de Mobilitat i la Guàrdia Urbana, va rebre el suport del Reial Automòbil Club de Catalunya (RACC).

En el darrer trimestre de 2009 i durant aquest 2010 s'està senyalitzant les cruïlles d'Aragó-Vilamarí, Gran Via de les Corts Catalanes-Entença, Aragó-Comte Borrell, Aragó-Muntaner, Aragó-Passeig de Gràcia, Aragó-Pau Claris, Gran Via de les Corts Catalanes-Bruc, Gran Via de les Corts Catalanes-Rambla de Catalunya, Gran Via de les Corts Catalanes-Aribau i Gran Via de les Corts Catalanes-Villarroel.

■ 27 campanyes per incrementar la seguretat viària al 2009

La Guàrdia Urbana de Barcelona va posar en marxa durant el 2009 27 campanyes per incrementar la seguretat viària, dirigides principalment a prevenir alcoholèmies (13), per millorar la seguretat en el transport escolar (3), per controlar els excessos de velocitat (1), per informar i controlar les mesures en el transport de viatgers (3) i altres aspectes de la seguretat del trànsit (7).

■ Les denúncies per velocitat es redueixen un 5%

Al 2009, s'han reduït les denúncies per excés de velocitat a la ciutat, tant pel que fa a les imposables amb mitjans tècnics com les que efectuen els agents de la Guàrdia Urbana. En total, al 2009 es van detectar 259.455 infraccions per excés de velocitat amb els mitjans tècnics de què disposa la ciutat, i es van imposar 177.541 denúncies dinàmiques pel mateix concepte, el que representa una reducció del 5 i el 6% respectivament respecte les dades de 2008.

■ Conscienciar també amb el butlletí de denúncia

Des del 15 de juny de 2009, les denúncies confeccionades per la Guàrdia Urbana de Barcelona incorporen missatges conscienciadors i sensibilitzadors sobre els riscos de la conducta sancionada, com per exemple, en el cas de saltar-se un semàfor, quants accidents s'han produït a la ciutat on saltar-se un semàfor hagi estat causa directa d'accident.

■ Menys zones de concentració d'accidents per aquest 2010

Al 2010 es treballarà sobre 50 zones de concentració d'accidents, que són les zones que concentren més de 10 accidents. **Aquesta és la xifra més baixa de zones de concentració d'accidents de la història de la ciutat**, i representa un descens important, respecte les 64 zones de 2005, per exemple, que sumaven entre elles 879 accidents en total, o les 69 zones de 2007, que va ser la xifra més alta dels darrers 5 anys.

L'any 2009, es va treballar sobre 51 zones de concentració d'accidents, que acumulaven un total de 710 accidents del total de 2008 (9.889 accidents). Sobre aquestes zones, la Unitat d'Accidents de la Guàrdia Urbana i les Unitats Territorials han fet propostes de millora, en col·laboració amb la Direcció de Serveis de Mobilitat, que hi han reduït la taxa d'accidentalitat, fins a baixar per sota dels 10 accidents a 30 d'aquestes zones.

Enguany, a més de continuar treballant per abaixar l'accidentalitat a les 21 zones restants, s'han incorporat 29 noves zones de concentració d'accidents, per treballar-hi prioritàriament a fins a un total de 50 zones durant l'any 2010, que juntes han registrat 702 accidents al 2009.